

ADAM L. SZYMAŃSKI

FAŁSZYWA METODA

KRAKÓW 2017

www.ultramontes.pl

Fałszywa metoda

ADAM L. SZYMAŃSKI

Rozglądając się w społeczeństwie naszym, musimy zrobić dwa spostrzeżenia: 1-o, że ludzi słowa jest o wiele więcej, niż ludzi myśli i czynu, 2-o, że stosunkowo nieliczni ludzie czynu nie osiągają takich wyników swej działalności, jakich by spodziewać się należało.

Pozostawiając to pierwsze spostrzeżenie tymczasem na uboczu, zajmę się drugim, więcej doniosłym. Jeżeli bowiem ludzi czynu mamy niezbyt wielu, a jeszcze w dodatku ich działalność nie jest dostatecznie owocną, to taki stan rzeczy musi nam wcześniej czy później grozić katastrofą społeczną, której zresztą przedsmak mieliśmy w latach ostatnich.

Zbyt poważna to jest sprawa, aby się nad nią głębiej i szerzej nie trzeba było niezwłocznie zastanowić...

Gdy się komuś w pracy nie wiedzie, to albo ten ktoś bierze się do rzeczy, o której nie ma pojęcia, albo też w nieumiejętny sposób zabiera się do roboty czyli ma *złą metodę pracy*.

Zapewne, wśród naszych działaczy nie brakuje takich, którzy mają chęć i zapał czynu, a nie posiadają odpowiedniej wiedzy – tych biorę za nawias i pozostawiam w spokoju. Idzie mi o tych, którzy mają przygotowanie, energię, hart woli i siłę charakteru, a jednak działalność ich daje skromne zaledwie rezultaty. Jakaż tego przyczyna?

I oto nasuwa się myśl, czy oni czasem nie mają złej metody działania?

Ano przypatrzmy się ich pracy. Widzimy wówczas, że jedni wyteżają siły w walce z bezwyznaniowością, inni tępią socjalizm, inni znowu borykają się z żydostwem, a jeszcze inni zwalczają konserwatyzm, kapitalizm itd.

Słowem jakiegokolwiek barwy i poglądów weźmiemy u nas działacza, ten zawsze walczy *przeciw* czemuś czy komuś.

A przecież o ile byłoby celowiej i korzystniej zamiast walczyć przeciw nędzy – pracować nad podniesieniem dobrobytu w kraju, zamiast walczyć przeciw bezwyznaniowcom – szerzyć zdrową myśl religijną, zamiast walczyć przeciw socjalizmowi – uzdrawiać i regulować nasze stosunki społeczne, zamiast walczyć przeciw żydom – podnosić handel i przemysł chrześcijański, zamiast walczyć przeciw konserwatystom – wprowadzać rozumny postęp itd. w każdej dziedzinie zamiast działalności negacyjnej prowadzić pracę pozytywną, twórczą.

Rozumiem doskonale, iż nieraz nie można dokonać czegoś nie zwalczwszy przeszkód, jak nie da się przejechać drogą leśną, zatarasowaną zwaloną w poprzek kłódą drzewną, bez usunięcia tego tamującego drogę bala, ale idzie mi o to, że u nas większość działaczy na usuwanie przeszkód nie patrzy jak na przygotowanie terenu do właściwej pracy lecz uważa za cel działalności sam w sobie. To jest ten błąd, o który mi chodzi, to jest jądro tej fałszywej metody, wskutek której praca społeczna u nas nie dawała dostatecznych wyników.

Powoływanie się na przykłady zagraniczne, że i tam wielu działaczy hołduje negacyjnej metodzie pracy, niczego nie dowodzi, bo 1-o, nie wszystko zagranicą robi się dobrze, a 2-o w społeczeństwach więcej obfitujących w działaczy społecznych fałszywa metoda pracy mniej dotkliwie dla ogółu odczuwać się daje, gdyż sama liczebność działaczy wypełnia braki, z wadliwej metody działania wypływające. Tymczasem w społeczeństwie polskim tak ubogim w ludzi, znających się na pracy społecznej i oddających się tej dziedzinie, trzymanie się wadliwej metody zgubne przynosi rezultaty, a w najlepszym razie nie takie, jakich stosownie do natężenia sił i energii spodziewać się można było.

Dla dobra więc ogółu koniecznym jest, aby ci, co się dopiero zabierają lub przygotowują do działalności społecznej, zdali sobie dokładnie sprawę z błędów dotychczas popełnianych w celu jak najstaranniejszego ich unikania, a przede wszystkim winni zwracać uwagę na właściwą metodę działania.

W dalszym ciągu bowiem nie widzimy, żeby wśród młodych spokojna działalność społeczna nazbyt wielu miała zwolenników. Może ich więcej, niż było dawniej, ale w każdym razie liczba jeszcze niedostateczna w stosunku do potrzeb i dlatego ogromnie dbać trzeba, iżby praca dobrej woli nie marnowała się daremnie, iżby energia nie trwonila się na próżno przez niewłaściwą metodę pracy.

Lata ostatnie sporą ilość młodych rzuciły w wir polityki, wykołując na zawsze z normalnego trybu życia; uciążliwa nie tak błyskotliwa praca społeczna znacznie mniej osób pociągnęła ku sobie, a i z tych wiele się wycofało prędko, bo podniecone rewolucją umysły żadne były doraźnych wyników swego działania.

Swoją drogą obecnie na pracę społeczną baczniejszą zwrócono uwagę. Zdawać by się nawet mogło, przynajmniej z tego, co się słyszy dokoła, że wszyscy teraz jedną tylko myślą pracy społecznej pałają i że wobec tego niesłusznie o niedostatecznej ilości działaczy społecznych głoszą. Tak rzeczywiście zdawać się może, jeżeli będziemy na serio brali i tych którzy o pracy społecznej dużo *mówią* i tych, którzy dla mody czy kaprysu w pracę społeczną się *bawią*, – ja zaś mam tylko tych na myśli, którzy działalność społeczną czynnie rozwijają.

Takich liczba nie o wiele się zwiększyła, są jednak widoki poprawy pod tym względem. Wśród młodych daje się spostrzegać wzrost ilości tych, co poważnie pracę społeczną pojmują i poważnie się do niej przygotowują. Niechże w zakres ich przygotowywania wejdzie też gruntowne rozpatrzenie metod działania, aby nie popełniali błędów swych poprzedników i nie oddawali się jedynie walce z przeciwnikami, ale nade wszystko rozwijali pracę twórczą.

A. L. Szymański.

Artykuł z czasopisma "Prąd". Miesięcznik społeczny i literacko-naukowy. Rok I. – Nr 1. Warszawa 1909. (Redaktor i wydawca: Adam L. Szymański), ss. 7-9. (1)

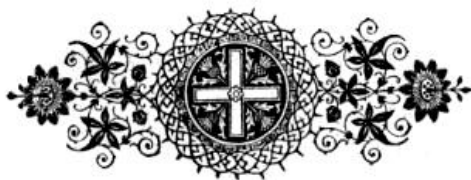
(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześiono).

Przypisy:

(1) Por. 1) Ks. Marian Morawski SI, a) [*Filozofia i jej zadanie. \(Wydanie trzecie\).*](#) b) [*Kilka słów o książce "Filozofia i jej zadanie". \(Polemika z ks. Stefanem Pawlickim CR\).*](#) c) [*"Spowiedź" Lwa Tołstoja.*](#) d) [*"Wyznania" liberała.*](#) e) [*Recenzja "Bez dogmatu" Henryka Sienkiewicza.*](#) f) [*Klasycyzm w szkołach średnich.*](#) g) [*U stóp Sfinksa.*](#) h) [*Rzym – Koloseum. \(Wrażenia z podróży\).*](#) i) [*Narodowość wobec filozofii i wobec chrystianizmu.*](#) j) [*O ofierze Serca Jezusowego w Najświętszym Sakramencie.*](#) k) [*O nabożeństwie do Najświętszego Serca Jezusowego w stosunku do dogmatu i kultu katolickiego.*](#) l) [*Dziewięć nauk o Sercu Jezusowym, jako Sercu Kościoła.*](#) m) [*O Kościele jako znaku, któremu się sprzeciwiają.*](#) n) [*Świętych Obcowanie. Część pierwsza: Komunia między duszami.*](#) o) [*Wieczory nad Lemanem. Co robić.*](#) p) [*Podpieracz katolicyzmu.*](#) q) [*Asemityzm. Kwestia żydowska wobec chrześcijańskiej etyki.*](#) r) [*Dogmat łaski. 19 wykładów o porządku nadprzyrodzonym.*](#) s) [*Słowo prawdy.*](#)

- 2) a) *Mały katechizm o Syllabusie.* b) *Mały katechizm o Nieomyślności Najwyższego Pasterza.*
- 3) Ks. Wiktor Cathrein SI, a) *Katolicki pogląd na świat.* b) *Socjalizm, badanie jego podstaw i możliwości.*
- 4) Abp Emil Guerry, *Kodeks Akcji Katolickiej.*
- 5) Ks. Walenty Gadowski, *Nauka Kościoła. Wybór orzeczeń dogmatycznych Kościoła katolickiego i jego praw kanonicznych.*
- 6) O. Gabriel Paláu SI, *Katolik uczynkiem i prawdą.*
- 7) Ks. Józef Gliwa SI, a) *O czytaniu gazet.* b) *O kwestii żydowskiej.*
- 8) Ks. Antoni Langer SI, a) *Rozwój wiary.* b) *Pojęcie o Bogu w chrześcijaństwie i u filozofów.*
c) *Św. Tomasz z Akwinu i dzisiejsza filozofia.*
- 9) Bp Władysław Krynicki, a) *Dzieje Kościoła powszechnego.* b) *Pelagianizm i semipelagianizm.* c) *Sobór Watykański.* d) *Zasady modernizmu.*
- 10) Ks. dr Maciej Sieniatycki, a) *Apologetyka czyli dogmatyka fundamentalna.* b) *Zarys dogmatyki katolickiej.* c) *System modernistów.* d) *Modernistyczny Neokościół.* e) *Problem istnienia Boga.* f) *Dogmatyka katolicka. Podręcznik szkolny.* g) *Główne zasady etyki Kanta a etyka chrześcijańska.* h) *Modernizm w książce polskiej.*
- 11) Ks. dr Jan Szymeczko, *Etyka katolicka.*
- 12) Bp Michał Nowodworski, a) *Wiara i rozum.* b) *Liberalizm.*
- 13) Ks. dr Michał Sopoćko, a) *Mikołaj Łęczycki o wychowaniu duchowym. Studium teologiczno-pedagogiczne (De educatione spirituali secundum Nicolaum Lancicium. Tractatus theologicus ac paedagogicus).* b) *Recenzja książki ks. dr. Antoniego Borowskiego pt. Warunkowe szafarstwo sakramentalne.*

(Przyp. red. *Ultra montes*).

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXVII, Kraków 2017